

Андрій Качор

**75-РІЧЧЯ
КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ
В КАНАДІ**

Вінніпег — 1976 — Канада

diasporiana.org.ua

Андрій Качор

**75-РІЧЧЯ
КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В КАНАДІ
(1900–1975)**

ВІННІПЕГ — 1976 — КАНАДА

Видання „Кооперативної Громади” у Вінніпегу

Andrij Kachor

**75th ANNIVERSARY
CREDIT UNION MOVEMENT IN CANADA
(1900 – 1975)**

WINNIPEG — 1976 — CANADA

Published by the "The Co-Operative Community"

ПЕРЕДМОВА

Кредитова кооперація в Канаді має за собою 75 років праці та змагань за своє оформлення в поважний, суспільно-економічний, кооперативний рух.

З того приводу в англомовних і франкомовних кооперативних журналах появилось багато статей і розвідок. Кооперативні Союзи і Ліги Кредитових Кооператив у Канаді відзначували ці роковини окремими святами, бенкетами, конференціями, з'їздами та ювілейними виданнями.

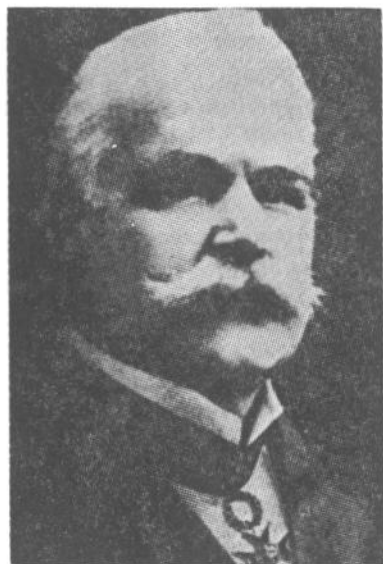
Українська Кооперативна Рада в Канаді відмітила цей Ювілей окремою згадкою у своєму кварталнику „Координатор”, підкреслюючи особливо великі заслуги А. Дежардена, основоположника кредитової кооперації в Канаді і ЗСА.

„Кооперативна Громада” у Вінніпегу рішила цей ювілей відзначити окремим виданням. З тою метою попросила інж. А. Казора написати інформаційну статтю і цю статтю видрукувати окремою книжечкою для членів наших кредитових кооператив і для загалу нашої організованої української громади.

Віriamo, що ця книжечка допоможе нашій громаді краще оцінити ролі і значення кредитової кооперації в Канаді, а зокрема української кредитової кооперації в цій вільній країні, яка має вже також свою історію та поважні моральні й матеріальні осяги своєї праці.

У П Р А В А
„КООПЕРАТИВНОЇ ГРОМАДИ”

Вінніпег, квітень 1976.

А. Дежарден (*1854—†1920)
(Alphonse Desjardine)

ВСТУП

Кредитова кооперація в Канаді в 1975 році дуже святочно відмічувала 75-річчя своєї дуже успішної та корисної праці для цілої канадської спільноти в фінансово-господарському секторі народнього господарства Канади.

З того приводу Союз Кредитових Кооператив у Манітобі, подібно як і інші Союзи в других провінціях, у своєму бюлетені з 15 березня 1975 року, помістив окреме звернення прем'єра Канади, П. Е. Труда, до кредитових кооператив у Канаді, в якому читаємо: „Я гордий, що мені пощастило разом з Вами згадати А. Дежардена, який 75 років тому подумав про поміч своїм співгромадянам, основуючи для їхніх господарських потреб ПЕРШУ КРЕДИТОВУ КООПЕРАТИВУ В КАНАДІ”.

„Приємно мені — продовжує П. Е. Трудо — разом з Вами, з провідниками і членами кредитових кооператив, відмітити великі економічні досяги кредитової кооперації, здобуті зусиллями і працею самих людей”.

„Вірю — закінчує своє звернення наш прем'єр — що успіхи кредитової кооперації не усунуть у тінь тих гуманних ідей, які пропагував і за які змагався Альфонс Дежарден”.

З того приводу варто й нам трохи ближче заізнатися з історією виникнення цього нового, дуже корисного, суспільно-громадського руху в Канаді, поглянути на його „метрику” та поцікавитися, хто був батьком цього руху на канадській землі, які його досяги і як цей рух захопив українську спільноту в Канаді, яка саму ідею кредитової кооперації привезла з рідних земель.

Щоб мати яснішу картину цього руху, то пригадаємо коротко, що батьківщиною кредитової кооперації є Німеччина, а батьком сучасної кредитової кооперації в ці-

лому світі є Фрідріх Вільгельм Райфазен (1818-1888). Він у 1849 році розпочав свою кредитово-кооперативну діяльність, основувши в маленькій місцевості Флямерсдорф, у Німеччині, „Допомогове товариство для допомоги незможним селянам”. Так називалася перша, дуже ще недосконала своєю формою, але з ясною ідеєю допомоги своїм членам, кредитова кооператива, яка дала початок кредитовій кооперації в світі. Це були т. зв. „Райфайзенки”, які мали нести фінансову допомогу, в формі дешевого кредиту, в першій мірі селянам — фермерам, яких у тому часі немилосердно використовували різного роду лихварі.

У тому ж самому часі, другий великий кооперативний діяч, Герман Шульце-Деліч (1806-1883), зробив подібну спробу в своєму родинному місті Деліч, звідси і його друге прізвище, також у Німеччині, основувши ощадно-позичкову касу для фінансової допомоги найбільш бідним мешканцям міста, зокрема ремісникам і дрібним купцям. І так витворився міський тип кредитових кооператив, який мав ту саму мету, що й „райфайзенки”, тільки за терен своєї діяльності обрав міста і міське населення.

І так із скромних, але здорових, починів організації самодопомогової кооперативної діяльності виріс поважний і сильний кооперативно-кредитовий рух, який скоро перекинувся до Австрії (1851), а в парі з тим і на західно-українські землі, далі до Італії (1863) — основоположники Вігано і Луцатті, до Франції (1875), до Англії (1895) та інших європейських і позаєвропейських країв, а вкінці дійшов він і до Канади та ЗСА.

Не спиняючись далі над історією кредитової кооперації в світі, згадаю ще тільки, що в Україні перше щадничо-позичкове товариство було засноване 28 квітня 1869 року, в Гадячі на Полтавщині, а в Галичині були різні

спроби після появи першого кооперативного закону в Австрії (1873), але першою вдалою спробою було оснування кредитової кооперативи „Віра” в Перемишлі, 22 травня 1894 року. Була ще і „Віра” в Тисьменниці, повіт Товмач, заснована поляками для наших міщан у 1873 році, але ця кредитівка перейшла в українські руки щойно 1902 року. Піонером кредитової кооперації в Україні був Григорій Галаган (1819-1888), одноліток Райфайзена, по-томок давнього козацького старшинського роду, великий землевласник і правник по освіті, а в Галичині справжнім батьком української кредитової кооперації треба вважати д-ра Теофіля Кормоша, адвоката в Перемишлі і відомого громадського діяча на західньо-українських землях до часу першої світової війни.

ПОЧАТКИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІ В КАНАДІ

На північно-американському континенті почин до заснування кредитових кооператив, з тою самою метою що й в Європі — фінансова допомога біднішим верствам суспільства в боротьбі з грошовою лихвою — дала Канада.

Батьком кредитової кооперації в Канаді, а також у ЗСА, був відомий канадський журналіст, по національності француз, Альфонс Дежарден (1854-1920). Він, перед 75 роками, ідею кредитової кооперації перещепив з Європи на канадську і американську землю, де в тому часі панувала на фінансовому ринку жаклива лихва.

У 1898 році Дежарден вперше зацікавився ближче з кооперативною ідеєю, а пізнавши її, став скоро гарячим ентузіастом кооперації. Спершу він пильно почав студіювати історію і теорію кооперативного руху в Європі, на-в'язуючи знайомства з провідними діячами цього руху в Англії, Німеччині, Франції, Італії, а зокрема дуже за-

приязнився з англійським кооператором, Генрі В. Вольфом, що тоді був президентом Міжнародного Кооперативного Союзу, та Карлом Райнері, директором кооп. банку в Ментоні в Франції. Вони безпосередньо намовляли Дежардена до практичної дії в Канаді.

По дворічній підготовці, А. Дежарден рішився з теоретичних міркувань перейти до практичної роботи. З тою метою, 20 вересня 1900 року, Дежарден запросив до своєї хати, в місцевості Леві, в Квебеку, всіх своїх сусідів, приятелів і знайомих, щоб у часі товариської гостини познайомити їх з кооперативною ідеєю та зі своїм пляном оснувати першу кредитову кооперативу в Канаді. Гостину закінчено обіцянкою гостей морально і матеріально підтримати Дежардена в його планах.

Два місяці пізніше, 1-го грудня 1900 року, А. Дежарден знову запросив до своєї хати більше чим 80 осіб і на цей раз вони підписали статут, що його сам Дежарден приготував, стаючи формально основоположниками першої кредитової кооперативи в Канаді, в місцевості Леві, яку А. Дежарден назвав „Народною Касою” (у французькій мові: *Caisse Populaire*). Ця назва затрималася в Квебеку до сьогодні. На цих перших загальних зборах, перші члени кредитової кооперативи в Канаді устійнили висоту членського уділу (шеру) на 5 дол., що також затрималося до наших часів. Ощадности можна було складати починаючи від 10 центів. Члени першої кредитівки на початок задекларували і вплатили понад 500 доларів.

Формальне відкриття цієї нової громадської фінансової установи відбулося в суботу, 23 січня 1901 року, тобто 75 років тому назад. І це був початок кредитової кооперації в Канаді і на цілому північно-американському континенті.

ІДЕЙНА ОСНОВА КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ

Кредитова кооперація в Канаді, подібно як і в інших країнах світу, виникла як самодопомогова організація, більше морального, як господарського характеру, бо метою її є морально і матеріально допомагати своїм членам поліпшити їх добробут, скріпити їхню господарську базу, потрібну їм для заспокоєння їхніх матеріальних і духових потреб, щоб вони могли краще і певніше взяти свої господарські справи в свої власні руки.

І хоч фінансові засоби першої кредитівки в Канаді були дуже маленькі, але велика ідея А. Дежардена, суспільна ідея християнської і національної любові, братерства, господарської справедливості, рівних прав для всіх громадян і почуття правопорядку в практичній роботі самодопомоги, звернули увагу на себе інших, сусідніх громад, яким ці ідеї подобалися і тому почали їх перещеплювати на свій ґрунт. Дежарден запозичив головні ідеї для своєї першої кредитівки з Європи, приймаючи за основу широку демократичну форму правління: загальні збори членів, де кожний член має тільки один голос, і де рішення всі головні справи установи, а головне вибирається управа для адміністративних справ, кредитовий комітет для позичкової діяльності і контрольну комісію для перевірки цілого діловодства та вислідів господарювання спільним майном членів.

Кредитова кооперація кинула нове гасло в Канаді, а відтак і ЗСА, гасло, якого багато канадців не розуміє ще й сьогодні, а саме: **працювати не для зиску, а для народу, для услуг членів!** Чим більше членів, тим більше треба услуг! А чим ті услуги будуть більші і повніші, тим самим і для народу буде більше користи!

Не гроші, але характер людини є найкращою запорукою для організації кооперативної співпраці. І саме ця настанова, не гроші, допомогли кредитовій кооперації поширитися з провінції Квебек на цілу Канаду.

ПЕРШІ КРОКИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В КАНАДІ

Перші кроки кредитової кооперації в Канаді були тяжкі і мінливі. Треба було вкласти багато освідомної праці, щоб цей рух з Квебеку поширився на інші провінції. Це сталося аж після закінчення першої світової війни. Багато до цього причинилися нові імігранти, які були ознайомлені з кредитовою кооперацією в своїх краях і тому цю ідею сприймали легше і скорше, чим перші поселенці Канади.

По двадцяти роках праці, в 1921 році в Квебеку було вже 200 кредитових кооператив і зроблено перші спроби поширити цей рух і на Онтаріо. Щойно господарська криза в 30 рр. допомогла кредитовій кооперації поширитися на інші провінції, поза Квебек і Онтаріо.

У 1932 році кредитова кооперація здобуває Нову Скошцію, а відтак Принц Едвард Айленд і Нью Бронсвик, у 1937 році появляється закон про кредитові спілки в Манітобі і Саскачевані; у 1938 році кредитова кооперація здобуває Алберту, в 1939 році Бритіш Колумбію, а в 1940 році вона стає вже власністю цілої Канади.

У ЗСА першу кредитову кооперативу заснував той самий Дежарден у 1909 році в місті Менчестері.

Першою українською кредитовою кооперативною в Канаді була „Нова Громада” в Саскатуні, заснована з ініціативи інж. В. Топольницького 13 лютого 1939 року, яку тепер розбудував і веде д-р В. Яшан.

Першою українською кредитівкою в Манітобі була „Карпатія”, заснована в 1940 році, а другою була Креди-

това Кооператива Північного Вінніпегу, заснована в 1943 році.

Першою українською кредитовою кооперативою в Онтаріо була Українська Торонтонська Кредитова Спілка, заснована в 1944 році.

Першу українську кредитову кооперативу в ЗСА заснували новоприбулі українські кооператори, щойно по другій світовій війні, в травні 1951 року, в Нью Йорку, а два місяці пізніше засновано другу в Шікаго, обі під назвою „Самопоміч”.

Тепер кредитова кооперація в Канаді і ЗСА є дуже поважним і сильним суспільно-господарським рухом, який охоплює вже понад 25% населення Канади і більше чим 10% населення ЗСА.

Тайна успіхів кредитової кооперації в Канаді, ЗСА і в цілому світі криється в тому, що вона виникла як самодопомогова організація, більше морального, як господарського характеру. І з тої позиції вона почала боротьбу з жакливою лихвою, яка панувала тоді в усіх країнах світу і яка панує ще й тепер, але вже в менших розмірах, завдяки саме кредитовій кооперації. Цю боротьбу кредитова кооперація продовжує до сьогодні з банками, фінансовими компаніями і приватними капіталістами за справедливі відсотки від оборотових капіталів, від позичок і грошових вкладів, а далі вона змагається проти всяких фінансових спекуляцій з кредитом, штучно викликуваною інфляцією чи дефляцією гроша, а навіть штучною господарською депресією, або кризою.

СИЛА КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В ЗСА І КАНАДІ

Щоб краще оцінити силу кредитової кооперації в Канаді і ЗСА треба нам заізнатися з цим рухом у цілому світі, бо щойно на тій базі можна буде зробити вірну

а також понад 50% членів і понад 37% майна припадає на північно-американські кредитівки.

У Канаді найкраще розвинулися кредитові кооперативи в Квебеку, Онтаріо, Саскачевані і Бритіш Колумбії, а тепер цей рух дуже росте в Манітобі і Альберті. Маємо одначе вже 2 кредитівки на Північно-Західній Території і одну в Юконі, тобто кредитова кооперація здобула вже цілу Канаду і понад 25% її населення.

Не спляючись довше над проблемами кредитової кооперації в Канаді і ЗСА в цілому, але на тлі вищенаведених показників, спинимось коротко і над станом і силою українських кредитових кооператив у цих двох країнах, щоб показати, що й ми, українці, в тому великому суспільно-економічному русі маємо поважні успіхи.

УКРАЇНЬСКА КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ В КАНАДІ І ЗСА

Українська кредитова кооперація в Канаді і ЗСА, як складова частина цілого кооперативного руху тих країн, має вже свою історію, історію гарну, позитивну... але це окрема тема й ми її сьогодні не будемо обговорювати. Ми спинимось тільки на самих циферних показниках останніх років, щоб наша громада в вільному світі була зорієнтована, що вона має, а чого вона часто не додачує і належно не доцінює.

У Канаді маємо 40 українських кредитових кооператив, які об'єднують округло 40,000 членів і які мають майже 100 міль. доларів оборотових фондів.

У ЗСА маємо 24 кредитівки, які об'єднують 32,000 членів і мають округло 65 міль. дол. майна. Разом на північно-американському континенті діє 64 кредитових кооператив, які мають 72,000 членів і 165 міль. доларів майна.

Це велика наша фінансова сила, якою не може похвалитися ані одна етнічна група на цьому континенті, не враховуючи французів у Квебеку і англосаксів. Це ті кредитові кооперативи, які ясно стоять на національному ґрунті. Маємо, на жаль, ще і около 20 кредитових кооператив у Канаді, які по суті є українськими, але вони цього ще досі не заявили і не пристали до організованої української громади.

Всі наші кредитівки розміщені в містах, або містечках. Напр. у Канаді в таких містах, як Вінніпег, Торонто, Монреал, Саскатун, Едмонтон, Ст. Кетеринс, Віндзор, Гамільтон, Тандер Бей, Ошава, Содбурі, Лондон, Реджайна, а в ЗСА Нью Йорк, Шікаго, Детройт, Рочестер, Філядельфія, Клівленд, Ньюарк, Джерзі Ситі, Йонкерс, Пасейк, Гартфорд, Бавнд Брук, Балтімор, Бофало, Трентон, Міннеаполіс, Сиракюз, Елізабет, Пітсбург, Мілвоки і Честер.

Найсильнішою в Канаді є Українська Кредитова Спілка в Торонті, а в ЗСА кредитова кооператива „Самопоміч” в Шікаго, а найслабшою Народний Дім у Торонті і „Самопоміч” в Честер. Для ілюстрації нашої організованої господарської сили наведемо цифрові показники тих кредитівок, які з кінцем 1974 року мали щонайменше 500 членів і хоч 500,000 дол. майна. В Канаді до тої категорії кооператив належали:

Кредитові кооперативи (назва):	Стан членів:	Сума майна:
Українська Кредитова Спілка Торонто	5,553	\$15,295,688
„Карпатія” — Вінніпег	5,225	13,420,074
„Будучність” — Торонто	4,487	11,264,257
„Союз” — Торонто	3,681	9,056,603
Кред. Спілка св. Покрови	2,737	6,787,217

Українська Народня Каса — Монреал	1,706	5,073,356
Українська Національна Кред. Спілка — Монреал	2,001	4,440,544
Кред. Кооп. Північного Вінніпегу	1,436	3,115,964
„Нова Громада” — Саскатун	1,071	3,037,047
Св. Николая — Торонто	869	2,350,956
Кред. Кооператива — Едмонтон	972	1,810,986
„Поступ” — Вінніпег	689	1,574,708
„Віра” — Вінніпег	886	1,392,230
Укр. Кред. Спілка — Ст. Кетеринс	737	1,244,480
Св. Йосафата — Торонто	773	1,118,305
Кред. Спілка ім. І. Мазепи — Монреал	553	1,017,087
Св. Духа — Гамільтон	553	968,585
Укр. Кред. Спілка — Тандер Бей	775	930,450
Укр. Кред. Спілка — Віндзор	660	898,674
„Віра” — Гамільтон	348	734,916

У ЗСА до великих кредитових кооператив можемо зарахувати:

Кредитові кооперативи (назва):	Стан членів:	Сума майна:
„Самопоміч” — Шікаго	5,571	\$13,378,653
„Самопоміч” — Нью Йорк	4,250	10,719,504
„Самопоміч” — Детройт	3,885	8,608,880
Укр. Кред. Кооператива — Рочестер	2,218	4,579,321
„Самопоміч” — Філядельфія	2,247	4,392,905
„Самопоміч” — Клівленд	2,219	3,788,736
„Самопоміч” — Ньюарк	1,872	3,413,886
„Будучність” — Детройт	1,667	2,701,134
„Самопоміч” — Джерзі Сіті	1,001	2,062,149
СУМА — Йонкерс	962	1,701,174
Укр. Прав. Кооп. — Нью Йорк	795	1,642,337
„Самопоміч” — Пасейк	883	1,581,535
„Самопоміч” — Гартфорд	758	1,035,969
Св. Андрея — Бавнд Брук	492	876,649
„Самопоміч” — Балтімор	405	577,094
„Самопоміч” — Бофало	520	464,812

Як бачимо, в Канаді маємо 19, в ЗСА 16 українських кредитових кооператив, що мають 500, або більше членів, згл. більше чим 500,000 дол. оборотових фондів. Всі вони мають добрий провід і великі можливості дальшого росту, якщо українська громада буде з ними співпрацювати повністю, тобто всі свої вільні капітали вміщувати в своїх кредитових кооперативах і через них полагоджувати всі свої фінансові орудки, а зате наші кредитівки напевно підтримуватимуть, як і досі, наше громадське життя фінансовими допомогами-пожертвами.

ОБ'ЄДНАНИМИ СИЛАМИ ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ

Як знаємо, метою кооперації, в тому і кредитової, є: морально і матеріально допомагати своїм членам поліпшити їх добробут, скріпити їхню господарську базу, потрібну їм для заспокоєння їх матеріальних і духових потреб, щоб вони могли краще і певніше взяти свої господарські та культурні справи в свої власні руки.

Щоб цю свою мету кооперація могла виконати, вона в основу своєї програми поставила позитивні і реальні господарські услуги своїм членам, своїй громаді, своєму народові. Гаслом її праці є **служити, а не панувати**.

„Разом за новий кращий світ!“ — це ідейне гасло-клич кредитової кооперації у вільному світі. Разом за новий світ — це була ідея перших кооперативних піонерів, простих ткачів, основоположників першої споживчої кооперативи в містечку Рочдель, в Англії, 1844 року. Разом за новий господарський світ — стало основою програми і праці основоположників кредитової кооперації Ф. В. Райфайзена і Германа Шульце-Деліча. Такий, а не інший мотив привів до створення кооперативної школи солідаристів, на чолі з славним професором Ш. Жідом.

Разом за новий український, національно-соціальний світ — було основою кооперативної програми наших перших кооперативних піонерів на рідних землях до першої світової війни. Це гасло було стимулом праці української кооперації в добу нашої державности в рр. 1917-20, в добу найбільшого розквіту нашої кооперації на східно-українських землях і найбільш активного тоді, суспільно-громадського і державного-творчого руху.

Під подібним, а змістом рівнозвучним гаслом українська кооперація на західно-українських землях вела свою працю між двома світовими війнами. Цим гаслом, що його кинув провідник цього руху, інж. Юліян Павликовський, було: **„В об'єднанні власних сил — до добра й краси!“** Під цим гаслом українська кооперація зорганізувала український нарід до збірної акції самодопомоги і співпраці для добра цілого народу і мали велетенські успіхи.

„Разом за новий кращий український світ!“ — таке гасло-дороговказ проголосили українські кооператори на Кооперативній Конференції, що відбулася в рамках Другого Світового Конгресу Вільних Українців у Торонті, 31 жовтня 1973 року, як основу для своєї програми праці.

Українські кооператори у вільному світі зрозуміли, що одна, дві, або більше кооператив не пов'язаних з собою одною національною, соціально-господарською ідеєю не створять ще суспільно-громадського руху і в нашому громадському житті не відіграють важнішої ролі.

Завданням української кооперації в діаспорі є змагати до об'єднання моральних і матеріальних власних сил народу, щоб своєю організованою господарською діяльністю допомогти тому ж народові створити в країнах свого поселення, новий кращий український світ, який зно-

ву ж своєю організованою моральною і матеріальною силою зможе допомогти українському народові на рідних землях досягнути його найвищу мету добра й краси — повну власну державність і повну суверенність.

З таких, а не інших мотивів, у 1949 році твориться у Вінніпегу „Кооперативна Громада”, як перша спроба такого кооперативного об'єднання у вільному світі.

З тою самою метою і з тих самих мотивів, у 1957 році засновано в Торонті Координаційний Комітет Українських Кредитових Кооператив, а рівночасно, того ж самого року, починає діяти Товариство Української Кооперації (ТУК) в Нью Йорку, пізніше перенесеного до Шікаго, останньою переміненого на Централю Українських Кооператив Америки.

Були спроби в 1959 році, на окремому кооперативному з'їзді, створити одну українську кооперативну централь для ЗСА і Канади. З різних причин до створення такої централі не дійшло. Щойно на Кооперативній Конференції в часі Першого Світового Конгресу Вільних Українців у Нью Йорку, дня 15 листопада 1967 року, знайдено розв'язку цього питання, схвалюючи таку резолюцію:

„З метою зберігати, плекати й розвивати кооперативну ідею у всіх країнах нашого поселення, при допомозі українських кооперативних підприємств, що стоять на службі нашого народу в діаспорі, рекомендуємо в кожній країні вільного світу, де діє окреме українське крайове представництво і де зорганізовано хоч 3-4 українські кооперативи, створити для них при крайовому представництві ідеологічно-організаційну кооперативну надбудову в формі „Кооперативної Ради”.”

А далі: „Крайові Кооперативні Ради, для завершення своєї координаційної кооперативної праці в цілій діаспорі, створять свою надбудову при Секретаріаті СКВУ, в формі Української Світової Кооперативної Ради.

Щоб цю постанову перевести практично в життя, треба було створити при Президії Секретаріату СКВУ окрему комісію для справ кооперації.

Таку Кооперативну Комісію при СКВУ створено в червні 1969 року. Її очолював перших два роки інж. А. Качор, відтак дир. О. Плешкевич, аж до перетворення її в Українську Світову Кооперативну Раду, що сталося на Другому СКВУ, на Першій Світовій Кооперативній Конференції Українських Кооператорів, яка відбулася 31 жовтня 1973 року в Торонті. Головою цієї Ради обрано п. В. Ситника з Торонта, який рівночасно є і головою Української Кооперативної Ради Канади, що її створено на 10-му Конгресі Українців Канади, 10 жовтня 1971 року.

В той спосіб завершено вертикальну організацію українського кооперативного руху в Канаді, ЗСА і в усьому вільному світі.

Першим і найважливішим завданням як Крайових Кооперативних Рад, чи інших Центрів, так і Української Світової Кооперативної Ради є формувати і плекати громадсько-кооперативну думку серед українського громадянства з метою мобілізації її в наших кредитових кооперативах, щоб спільно будувати нашу могутню фінансову силу, як конечний засіб до вдержання цілого нашого організованого життя у вільному світі.

Цю інформаційну довідку, з нагоди 75-річчя кредитової кооперації в Канаді, подаю нашій громаді, щоб показати, що наша громада в цьому русі була, і є, активна.

що ми маємо поважні осяги не тільки в Канаді, але і в інших країнах світу, і що ми зуміли в загальному кооперативному русі створити свій власний, український, національний. кооперативний рух і цей рух українська громада обов'язана практично підтримати, бо ж він і для неї працює.

Пам'ятаймо, що наша організована сила в нас самих! Отож працюймо для скріплення цієї організованої сили, а наша праця зводиться до того, щоб ми активно включилися в ряди членів наших кредитових кооператив, а де таких нема, щоб ми їх там творили і творили на українській національній базі, бо це буде наш український вклад у господарську і культурну мозаїку Канади.

КООПЕРАТИВНА ГРОМАДА У ВІННІПЕГУ

Українські кооперативи у Вінніпегу, ще в 1949 році, створили свій ідеологічно-координаційний осередок під назвою „Кооперативна Громада”. Цей осередок діє до сьогоднішнього дня.

На останніх загальних зборах Кооперативної Громади, що відбулися 20 червня 1975 року, в Лінкольн Готелі, в присутності 29 представників українських вінніпезьких кооператив, подано основний звіт з діяльності самої Кооперативної Громади, а також подано стан членства і майна українських кредитових кооператив у Вінніпегу, який наводимо нижче для ілюстрації нашої кооперативної сили в „столиці української Канади”.

УКРАЇНСЬКІ КРЕДИТОВІ КООПЕРАТИВИ У ВІННІПЕГУ

(Стан на 31.12.1974)

Назва кредитівки:	Члени:	Сума майна:
Карпатія	5,225	\$13,420,000
Північного Вінніпегу	1,436	3,116,000
В і р а	886	1,392,000
Поступ	689	1,575,000
Дніпро	151	147,000
С т е п	165	134,000
Св. Михайла — Транскона	150	107,000
Св. Йосифа	110	50,000
Р а з о м	8,812	\$19,941,000

Всі названі кредитівки є членами „Кооперативної Громади”. Крім цього до „Кооп. Громади” приступили: „Нова Громада”, Саскатун — має 1,070 членів і понад \$3,000,000 майна і Українська Кред. Спілка, Едмонтон — має 972 члени і около \$2,000,000 майна. Разом усі названі кредитівки мають округло 11,000 членів і 25,000,000 дол. майна.

А ДРЕСАР

УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ У ВІННІПЕГУ

“КАЛИНА” — українська кооперативна книгарня,
“KALYNA” — 862 Main Street, Winnipeg, Manitoba, R2W 3P1

“КАРПАТІЯ” — Ощадно-кредитова Спілка,
CARPATHIA Credit Union Ltd., 862 Main St., Winnipeg, Man.,
R2W 3P1

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ,
NORTH WINNIPEG CREDIT UNION LTD., 544 Selkirk Avenue,
Winnipeg, Man. R2W 2M9

“ВІРА” — Кредитова Кооператива,
VERA Credit Union Ltd., 777 Pritchard Avenue, Winnipeg, Man.
R2X 0E8

“ПОСТУП” — Кредитова Кооператива,
PROGRESS Credit Union Ltd., 627 Selkirk Avenue, Winnipeg,
Manitoba, R2W 2N2

“ДНІПРО” — Кредитова Кооператива,
DNIPRO Credit Union Ltd., 49 Euclid Avenue, Winnipeg, Man.
R2W 2W4

“СТЕП” — Кредитова Кооператива,
STEPPE Credit Union Ltd., 1175 Main Street, Winnipeg, Man.
R2W 3S4

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА парохії св. Йосифа,
ST. JOSEPH'S Credit Union Ltd., 477 Kilbride Avenue, Winnipeg,
Man. R2V 1B1

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА парохії св. Михаїла,
в Трансконі,
ST. MICHAEL'S Credit Union Ltd., 400 Day Street, Winnipeg, Man.
R2C 1B2

З М І С Т

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	
Preface	3
ВСТУП	
Introduction	5
ПОЧАТКИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В КАНАДІ	
Beginning of Credit Union Movement in Canada	7
ІДЕЙНА ОСНОВА КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ	
Ideas and Principles of Credit Unions	9
ПЕРШІ КРОКИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В КАНАДІ	
First steps of Credit Unions in Canada	10
СИЛА КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В ЗСА І КАНАДІ	
Power of Credit Union in U.S.A. and Canada	11
УКРАЇНСЬКА КРЕД. КООПЕРАЦІЯ В КАНАДІ І ЗСА	
Ukrainian Credit Unions in Canada and U.S.A.	13
ОБ'ЄДНАНИМИ СИЛАМИ ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ	
Unification leads to a Common Goal	16
КООПЕРАТИВНА ГРОМАДА У ВІННІПЕГУ	
The Co-Operative Community in Winnipeg	21
АДРЕСАР УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ У ВІННІПЕГУ	
Addresses of Ukrainian Credit Unions in Winnipeg	22

